

Съдържание

<i>Предисловие от автора към третото издание</i>	15
<i>Въведение</i>	19
<i>Указания за предписание</i>	21
<i>Приложение на лекарствата и повторение на дозите</i>	24
<i>Режим по време на хомеопатичното лечение</i>	27
<i>Инструкции към пациентите</i>	33
<i>Списък на лекарствата</i>	42

Част първа

НАЙ-ЧЕСТИТЕ ПРИЧИНИ ЗА РАЗБОЛЯВАНЕ

БОЛЕСТИ НА УМА

Внезапни емоции	44
Скръб и мъка	47
Раздразнение	49
Гняв	51
Чувствителност и сприхавост	52

ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ПРОСТУДА

Забележки	54
Катар или простуда в носа	56
Кашлица	56
Затруднено дишане	57
Диария	57
Болка в червата	58

Главоболие	59
Оплаквания в очите	60
Оплаквания в ушите	60
Оплаквания в зъбите	61
Оплаквания в гърлото	61
Гадене и повръщане	61
Ревматични болки в крайниците	63

ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ПРЕТОПЛЯНЕ, ПРЕКОМЕРНИ УСИЛИЯ И ГОЛЯМА ПРЕУМОРА

Претопляне	66
Слънчев удар	67
Главоболие от горещина	68
Диария	69
Преумора	69
Будуване през нощта	71
Заседнал начин на живот и прекомерно напрягане на ума	73
Прекомерности	73
Загуба на кръв и други течности	75

ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ПРЕЯЖДАНЕ И РАЗСТРОЕН СТОМАХ

Разстроен стомах	76
Прехранване на децата	78
Главоболие	79
Повръщане	80
Образуване на газове	80
Колики	81
Диария	81
Безсъние	82
Кошмари	82
Треска	82
Обриви	82
Неразположения от лед или студена вода	82

ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ СПИРТНИ НАПИТКИ, КАФЕ, ЧАЙ, ТЮТЮН, КИСЕЛИНИ И ПР.

Пиянство	86
Ефекти от пиянство	90
Делириум тременс	91
Лоши последствия от кафе	93
Чай	94
Тютюн	94
Подправки	95
Кисели неща	95

ЕФЕКТИ ОТ ШИРОКО УПОТРЕБЯВАНИ МЕДИКАМЕНТИ И ЛЕКАРСТВА, КОИТО ПРОТИВОДЕЙСТВАТ НА ТЕЗИ ЕФЕКТИ

Ефекти от:

Билкови чайове	98
Хлоралхидрат	98
Опиум, лаудан или морфин	98
Перуанска хининова кора	99
Други дроги	100
Магнезий	101
Сяра, йод и калиев йодит	102
Живак	102
Олово	105
Арсен	106
Желязо	106

ДОБАВКИ И ОТРОВИ

Добавки:

Вино	108
Оцет	112
Малцови напитки	112
Бренди	113
Сладко олио (зехтин)	113
Мляко и сладолед	113
Масло	113

Брашно	114
Хляб	114
Отрови във въздуха	115
Отрови във водата	116
Мляко	117
Месо и риба	118
Сирене	117
Зеленчуци и плодове	119
Гъби	119
Готварска сол	120
Кухненски принадлежности	120
Картини и бои	121
Козметика и сапуни	123
Панацеи и противоглистни средства	124

ВЪНШНИ НАРАНЯВАНИЯ – СЪТРЕСЕНИЯ,
НАТЪРТВАНИЯ, НАВЯХВАНИЯ, ИЗКЪЛЧВАНИЯ,
ФРАКТУРИ И ПР.

Сътресение на мозъка, шокове и натъртвания на главата	127
Пресилване от тежки товари	130
Разтежения	130
Натъртвания (контузни рани)	131
Навяхвания	133
Изкълчвания, луксации	134
Фрактури	134
Рани	135
<i>Превързване на раните</i>	136
<i>Кръвоизливи, причинени от рани</i>	138
<i>Почистване на раните</i>	141
<i>Последващо лечение и диета</i>	142
<i>Лекарства</i>	143
Изгаряния	146
Измръзвания	148

Част втора

ЛЕЧЕНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ

БОЛЕСТИ НА ГЛАВАТА

Замайване, световъртеж	151
Слабост на паметта	152
Наплив на кръвта към главата	153
Главоболие	155
<i>Поради наплив на кръвта към главата</i>	155
<i>Причинено от катар</i>	156
<i>Причинено от ревматизъм</i>	157
<i>Причинено от запек</i>	158
<i>Болестно главоболие</i>	159
<i>Нервно главоболие</i>	162
<i>Главоболие, причинено от потиснати</i> <i>ревматизъм, подагра и пр.</i>	167

БОЛЕСТИ НА ОЧИТЕ

Възпаление и подуване на клепачите	169
Ечемици по клепачите	171
Възпаление на очите	172
Очи, засегнати от скрофула	174

БОЛЕСТИ НА УШИТЕ

Заушки	177
Възпаление на ухото	178
Болки в ушите	179

БОЛЕСТИ НА НОСА

Подуване на носа	181
Кръвоизливи от носа	182
Озена	183
Катар или простуда в главата	184

БОЛЕСТИ НА ГРЪДНИЯ КОШ

Дрезгавост	188
Кашлица	189
Магарешка кашлица	198
Круп	202
Бронхит, включително катар на гърдичките при децата	206

БОЛЕСТИ НА ГЪРЛОТО, ЗЪБИТЕ И УСТАТА

Възпалено гърло или ангина	209
Зъбобол	213
<i>Реперториум за зъбобол</i>	216
<i>Лекарства</i>	231
Скорбут, афти	242
Оплаквания на езика	243

БОЛЕСТИ НА СТОМАХА

Киселини, рефлукс	245
Гадене и повръщане	246
Морска болест	247
Болки или спазми в стомаха	247

БОЛЕСТИ НА КОРЕМА И ПИКОЧНИЯ МЕХУР

Колики	252
Газове	257
Диария	258
Запек	263
Пикочни оплаквания	265
Неволно изпускане на урина	265
Затруднение и болки при уриниране	266

<i>Послеслов за Константин Херинг и "Домашният хомеопат"</i>	269
--	-----

„Една наука постига най-великия си триумф тогава, когато стане достояние на хората и така спомогне за общото благо.“

Константин Херинг

Предисловие към третото английско издание, 1858

от Константин Херинг

След като последното издание на този труд на английски език (отпечатано през 1851 година) се изчерпа преди около четири години, авторът не даде позволения си да бъде издадено ново нито на първоначалния издател, нито на други, като отхвърли множество предложения от доста издатели.

Авторът намира, че вместо да бъде подобрявана с всяко ново издание, произлизащо от оригиналното немско първо издание, неговата книга е била изменена от онези, натоварени с нейната редакция; била е изменена в посока, противоположна на собствената му гледна точка; станала е най-сетне, по думите му, все повече и повече развалена, най-вече с абсурдното въвеждане на зле описана патология и възможно най-некадърни „диагнози“, а най-сетне и чрез подвеждащи съвети по отношение на „дозите“.

След отпечатването на първото издание на тази книга преди двадесет години много печатари изобретиха и отпечатаха най-разнообразни тъй наречени „семейни наръчници“, преписани най-вече от тази книга. Издателите, надпреварващи се на пазара, съблюдаваха най-вече собствения си интерес в продажбите, а не този на каузата, като предлагаха да извършат още от тъй наречените си „подобрения“ – „подобрения“, които авторът нарича измама и заради които е все по-малко склонен да навлиза в подобно непочтено състояние.

Една популярна творба трябва да достигне до хората, но не трябва да мултиплицира популярни предразсъдъци

или популярни грешки; а ако това е медицинска творба, тя не трябва да се превръща в съветник за това, как несполосано да се самолекуват; още по-малко пък трябва да насърчава подобни слепи действия. А нищо повече не съдържат гореспоменатите трудове, само високопарни наименования на болести с диагнози; тъкмо това не се прави в хомеопатията. Истинската хомеопатия никога не е била направлявана от имената на болестите. И ние виждаме всеки ден, че даже самите лекари твърде често биват подведени от подобни наименования в търсенето на вярното лекарство; как тогава изобщо лица, които не са лекари и за които са предназначени въпросните книги, могат да се научат от няколкото реда в книгата как да отличават една форма на болест от друга, и как да поставят вярна диагноза? Това е пълен абсурд, дори опитът би бил абсурден. Всичко това се прави, за да се постигне по-научно звучене. Твърде евтин начин за лансиране е да се пише с технически термини. Но, като всички хора със здрав разум, които никога не вярват на доктор, чиято уста бълва само термини, читателите скоро ще захвърлят настрана една книга, която претендира да предоставя ясни съвети за всички и в която няма дори страница, която да не прелива от медицинска терминология.

Но най-лошото от всичко останало в тези хомеопатични книги е добавянето на указания за дозите на лекарството. Твърдят, че „от двете страни на Атлантика за много сериозен дефект на предходните издания на книгата се смята липсата на напътствия относно силата на дозите и най-вече повторенията на даденото лекарство“.

Единственият възможен съвет за това е даден във въвеждението на книгата; но те искат подобно указание във всяка глава, за различните болести или за различните лекарства. А подобни конкретни указания биха представлявали сериозно подмамване на хората. Няма никакво съмнение сред лекарите, независимо от силата на различията в общите

им възгледи относно дозирането на лекарствата, че силата и повторението на дозите зависят изцяло и единствено от особеностите на отделния случай, и в никакъв случай от наименованието на болестта или на самото лекарство.

Как тогава е възможно в почти всички книги за домашна употреба очебиенча част от всяка глава да се състои от тъкмо такива указания; това се прави, защото много се харесва на невежите да прочетат дали лекарствата се вземат сухи или във вода, колко често и през колко часа се повтарят и т.н.; като че ли всичко това зависи от диагнозата или от наименованието на болестта, а не от характера на случая! Един лекар трябва да вземе под внимание възрастта на пациента, конституцията му, общото му предразположение, личностните му особености и още толкова неща!

Самите хомеопати доста се отличават по възгледите си; някои не намират за достатъчно силна никоя доза, други предпочитат различни средни по сила потенции, а някои дават високи и даже най-високите потенции; всички тези въпроси са все още открити сред колегията; хомеопатите спорят също и по въпросите за повторенията. Всички те обаче се обединяват около становището, че е необходимо дозата да се определя във всеки отделен случай, в зависимост от природата на случая, не от неговото наименование. Следователно, всички указания могат да бъдат само общи и само в няколко направления могат да бъдат по-конкретни.

В един наръчник изборът трябва да се прави между по-общи и по-често използвани лекарства; семейните аптечки съдържат по-малко от една десета от лекарствата, използвани от хомеопатичните лекари. Един лекар трябва да разполага с всички серии на тритурациите, разтворите и потенциите от всяко лекарство. Фамилната аптечка трябва да съдържа само най-използваемите степени на тези потенции.

И така, могат да се дадат само общите правила; те трябва

Константин Херинг, Домашният хомеопат

да се изучат от Въведението, и да се следват във всеки един случай.

Всеки, който „чувства че това е сериозен дефект“, трябва да потърси друга книга. Авторът на тази никога не е бил направляван от правилото: „Ако светът желае да бъде заблуждаван, то дайте му желаната заблуда“. Намерението на автора е да спомогне за каузата на хомеопатията, и единствено по тази причина той отново връща тази книга на хората.

*Константин Херинг
Филадельфия, 1 януари 1858 година*

ВЪВЕДЕНИЕ

Тази книга е замислена като пътеводител, с помощта на който в много случаи на болест може да се постигне излекуване с хомеопатични средства. Онези, чийто опит ги е убедил в предимствата на системата на Ханеман, скоро ще се научат как да използват книгата; а онези, които не имали възможността да опитат достойнствата на хомеопатията, получават възможност да я опитат, вместо да ползват така наречените домашни лекарства.

Книгата е предназначена да бъде съветник в много случаи на неразположение, когато човек не желае или не може да се посъветва с лекар. За хората, живеещи в селските райони, тя ще бъде много ценна, защото медицинската помощ там, особено през нощта, може да бъде достигната с цената на много усилия, разноски и закъснение; а с тази книга под ръка в много случаи на болест може да се постигне облекчение.

Тъй като тази книга е насочена към големи маси от обществото и цели да направи хомеопатичните правила разбираеми и полезни за всички, авторът се е стремил да се изразява отчетливо и просто, за да бъде *в общи линии* разбран. Този общ начин на изразяване може до известна степен да помогне на мнозина да предписват сами на себе си. Обаче съдържанието на тази книга не може да даправи никого хомеопатичен лекар. Нашите опоненти казват, че познаването на старата медицинска система не е необходимо на хомеопатичните лекари: *но това е огромна грешка*. Никой не може да бъде успешен последовател на Ханеман, без да е добре обучен – както е бил самият Ханеман – в познанията на медицинските училища; за него ще е невъзможно да действа

разумно, без знания по анатомия, физиология, хирургия и *Materia Medica*, а също и по химия и ботаника; така, както човек, който е невежа в навигацията и мореплаването, не може безопасно да акостира кораб в пристанището.

Ако, предоставяйки този труд на обществеността, авторът успее да намали употребата на тъй наречените домашни лекарства като лайка, обикновен пчелник и други чайове, тинктури, магнезий и цялата плеяда от така наречените прости лекарства, наред с армията от пенкилери и патентовани медикаменти, които могат да се намерят във всяка дрогерия и чиято обичайна широка употреба причинява изобилие от лекарствени болести – ако успее да стори това, авторът ще е постигнал главната цел на тази книга и ще е заместил една нерационална и вредоносна практика с разумна безопасна помощ.

К. Херинг, 1851